

FR. ROJEC:

Tončkove sanje in Miklavžev večer.

Mladinska dvodejanjka za manjše odre.

Osebe: Sv. Miklavž. Angel. Prvi, drugi parkelj. Tonček, siromašen vaški deček. Njegova stara mati. Peter, njegov oče. Gospa. Malka, njena hčerka.

Sluga Hruška. Pavle.

Prvo dejanje.

(Konec.)

Babica

(dvigne glavo in posluša. — Ta hip se odzunaj zasliši glas drobnega zvončka, ropotanje in žvenketanje verige, rjovenje parkljev ter kričanje, smeh in vrvenje otrok. Ta glasna družba se približa od desne, gre mimo za ozadjem in se oddalji na levo.)

Babica

(medtem govori.)

Čuj, zvonček se odzunaj sliši,
Miklavž se približuje hiši!

Tonček

(pozoren, govori za njo.)

Z verigo parkelj ropota
ter rjove, hrope, kar se da!

Babica.

Za njim pa zbor otrok pritiska,
kriči, se smeje, glasno vriska!

Tonček.

V »Družinski dom« gredo sedaj;
oj, zbogom, sveti Nikolaj!

Babica.

Ti pa se sleci, lezi k peči
in sanjaj o nebeški sreči!

Pavle

(plane zasopel v sobo. V roki drži kosmat rep, ki ga je ravnokar izdrl parklju, ga pokaže Tončku in se smeje.)
Glej, Tonček, meni kosmatin
pa rep svoj dal je za spomin!
To res bo imenitna stvar,
prodal jo bom za drag denar!

Babica

(vstane izza zapečka, stopi na klop in gre po njej do vogala peči, da bi bolje videla.)

Ti rep si parklju sam izpulil,
kaj, če bi za teboj pritulil?!

Tonček

(prestrašen.)

Gorjé nam vsem, če pride k nam;
oh, Pavle, beži kam drugam!

Pavle.

Če pride, tebe pustil bode,
a jaz kosmate se prismode
nič ne bojim, čeprav me zveže;
na kose menda me ne zreže!

Babica.

Nič, Tonček, parklja se ne boj,
ti priden si, jaz sem s teboj!

(V tem trenutku zunaj pred vratmi zaropoe veriga, začuje se tuleč glas, in v sobo planeta dva parklja. Prvi je črn, brez repa, ima majhna rožička nad čelom, a v roki vile. Drugi je rjav, ima rep, velika volovska rogova na glavi, v rokah verigo in na hrbtu koš z zvezanim dečkom. Tonček se boječe pomakne proti vogalu in stisne k babici, ki počene na klopi in mu položi roko na ramo.)

Prvi parkelj

(postoji sredi sobe in pokaže na Pavleta.)
Tu mladi naš je hudodelec,
brž z njim od tod v žvepleni vrelec!

Drugi parkelj

(hitro vrže verigo na Pavleta in jo ovije okrog njega.)
Ga že držim, zdaj z njim v naš dom,
kjer ga na ražnju pekel bom!
(Obrne se in vleče Pavleta iz sobe.)

Prvi parkelj

(se obrne in odhiti ven. — Vrata se zapro sama čez nekaj časa.)

Tonček

(se oddahne in spet pomakne na svoj prostor.)

Kaj res bo rjavec Pavla cvrl,
ker črnežu je rep izdrl?

Babica

(stopi s klopi na tla, gre k vratom in jih zaklene. Nato se vrne k peči.)

Sedaj še nima te oblasti,
da vzel življenje bi komú;
če pa poredneža zmikasti,
to morda vseč je še Bogú!

Tonček.

Zdaj pa se nič več ne bojim,
kar precej ležem in zaspim!

(Izvleče vrečo, napolnjeno z ličkanjem, izpod klopi in jo poravna po klopi ob peči. Potem sleče suknjico, jo zgane, položi za zglavje in leže.)

Babica

(gre v čumnato, prinese od tam odejo in odene Tončka.)

In v spanju naj te angel tvoj
ponese gor v nebo nocoj!

(Zdaj se posveti, in iz nebes priplava krilati angel v beli obleki in prepasan z zelenim trakom ter se nagne čez mizo k spečemu Tončku. Ta v spanju dvigne roke proti angelu, sede in se ga oklene z rokami. Angel se dvigne s Tončkom v naročju in izgine z njim v višavi. Na posteljici pri peči se zopet vidi speča Tončkova glava izpod odeje kakor prej.)

Babica

(kleči pri peči in moli svojo večerno molitev.)

O, Bog, Ti nama mir svoj daj,
po smrti pa svoj sveti raj!

Zagrinjalo pade.

